

delom nagnjeni navzdol. To pa ni prava. Po zimi se namreč v panju na pokrovni deski dela veliko sopare, ki v podobi vodnih kapljic pada na tla, od tod curlja po nagnjeni deski proti želcu, kjer zamrzne. Ledena skorja je višji in višji, dokler ne zapre žrelca; ubogi čebelar pa spomladi samega čudenja ne ve kam bi se dejal, — satje polno medu, žival pa vsa na tleh. To so cicer majhne neprevidnosti, ki se pa najbritkeje maščujejo.

Sploh je pri vzimovanji marsikaj pomisliti, na marsikaj se ozirati; pravilno vzimovanje je mojstersko delo čebelarstva in če tudi se mi je lani sosed zaklinjal pri vseh svetih, da ga ni čebelarja nad njega, pa mu je vendar zima vzela skoro polovico panjev; jaz pa sem si mislil: „ti si res pravi mojster! — skaza.“

Zato se pa mojstersko delo čebelarstva posreči le onemu, ki pozna lastnije in prerediteljno čebelnega življenja skozi in skozi.

Le v združništvu je naša rešitev!

„V tem znamenju zmagaš“, je bral cesar Konstantin pred odločilno bitko in zmago krščanstva nad Maksencijevim paganstvom. „V tem znamenju boš zmagal“, te iste besede so mi prišle na misel, ko sem prečital pismo prijatelja, ki je imelo za podlago nekako naslov našega članka. Prijatelj se pritožuje, da je pri nas v Avstriji kmetijstvo uboga sirota „Jerica“ ali če hočete deseti brat, s katerim se lahko pometa kakor z brezovo metljo. Za edino in najboljšo sredstvo proti temu pa smatra pisec popolnoma po pravici združitev vseh kmetovalcev. Ne moremo

se zdržati, da ne bi objavili del tega dopisa v našem listu. Prijatelj piše mej drugim to-le: — — — „Žal, da je nasproti kmetijstvu vse mogoče, ker je skor brez vsake obrambe v državi. Ako bi bili kmetje organizovani in ako bi imeli kako mesto in središče, ki bi branilo njihove koristi, kakor imajo na pr. trgovci in obrtniki svoje zbornice, potem bi bilo kmalu vse drugače. Kaj da je vredna dobra organizacija, to vidimo najbolje pri učiteljstvu.“

Učitelji so dandanes moč v državi, in vsi poslanci in vsi časopisi se trgajo za njihovo naklonjenost. Samo na nas kmetih si hoče sleher na šema brisati čevlje, ker pač pustimo delati s seboj, kar kdo hoče. Od zbornice na Dunaju nimamo pričakovati, da bi se za kmeta kaj zgodilo drugega, nego da naklada nova bremena. Bosanska vlada stori za kmeta mnogo več; tam dobiva ljudstvo n. pr. sadne sušilnice, dobro plemeno živino, da si zboljša domačo živinorejo, kmetijske stroje proti lahkemu plačevanju na obroke itd. Kratko malo, tam se za kmečko ljudstvo v resnici kaj stori. Pri nas pa se boža le velika industrija in trgovina. Posledica tega je, da so danes že občine, kjer veleposestniki in bogati ljudje pokupujejo kmetije za smešno nizki denar in zasajajo na mesto sadnih vrtov gozdno drevje, ravno tako po polji, kjer se zlata pšenica več ne splača. Kmeta se pa pusti s srčnim mirom da poginja na ljubo trgovini; ta bo seveda cvetela, kadar bo prihajala večina žita in moke brez carine iz inozemstva! Je-li pa bodo oni ljudje, ki imajo tako hitro pri roki krilato besedo „draginja kruha“, doživeli ceneji kruh, tedaj, ko dobi trgovina vse pod se in ko

Biseri iz Suhe Krajine.

Nabral Hinjski.

5. Ratenska vas.

Trinajst je vasi, ki po fari stojê,
Najlepša med njimi je Ratenska vas.

Ono pesem, „o smrti“, ki je bila tiskana v 17. številki „Dolenj. Novic“, — oni biser — veste-li, kje sem jo pobral? — Na Ratji. To je tista Ratenska vas, ki jo opeva Krajinska pesem kot najlepšo. Zares, vsakemu se mora priljubiti to selo, kogar zanese pot tje kaj. Misli si, dragi čitatelj, prostorno dolino, obdelano, obsejano in zasajeno s sadnim drevjem, okoli in okoli obraslo z gozdom — ali ni to za Suho Krajino nekaj posebnega? Ali ne poje že zaradi tega po vsej pravici pesem:

„Najlepša med njimi je Ratenska vas“.

Saj je že pot od fare na Ratje nekaj posebnega in veselega, zlasti po letu. Dober četrt ure se namreč vije skozi lep bukov gozd. Kako se razlega tu spomladi kosova pesem, kako lepo se poda vmes ščebetanje ščinkovčeve, ki te pozdravlja in ti želi dobro jutro in te opominja, da opravi tudi ti svojo dolžnost in hvali Stvarnika v jutranji molitvi. Prišedšemu iz

goščave na plano, ustavi se ti oko takoj na ličnem novopokritem zvoniku, ki se dviga nad vasjo in ki te tako prijazno vabi, da sam ne veš, kedaj si dospel od gozda navzdol v dolino.

Še predno dosepeš do prve hiše, pelje te pot mimo prijazne kapelice, katero Ratljani kaj zelo čislajo, a bi jo še stokrat rajši imeli, ko bi se hotela sama poprayljati. A ne glej preveč na pomankljivost te kapele, hiti v vas, v nje središče, kjer gotovo ne najdeš ničesar, da bi mogel kaj pozabavljati. Glej, uprav v sredi vasi se dviguje proti nebu cerkev — božji hram. Okoli in okoli se vrste hiše v lepem redu, večinoma čedno pobeljene, nekatere celo pobarvane, kakor Birtova, Lukatova in druge. In kako je to lepo! Nad njimi čuva usmiljeno oko božje Porodnice, katero so si izvolili Ratljani za patrono in ji posvetili v cerkvi glavni altar. Ne bo ti žal, če stopiš v cerkev in malo pomoliš pred podobo brezmadežne Device. Cerkvica je čedna in lepo ozaljšana. Zato kaj pridno skrbe Ratenska dekleta in zaslužijo, da jih tu očitno pohvalim pred vsemi. To je nekaj posebnega, kar ne dobiš po družih vaseh; in tudi v tem oziru — zaradi cerkve — poje pesem po vsej pravici:

„Najlepša med njimi je Ratenska vas“.

Toda Ratje — ta biser Suhe Krajine — hrani

bo samo ona urejala ceno, o tem močno dvomi. Za sedaj pa delajo javno mnenje časniki in ti vidijo naravno, da je zanje od trgovine več dobička nego pri kmetih.

Pomagati zamore tu le dobra organizacija in zastopstvo kmetovalčev in vsakemu, kdor se trudi in prizadeva v tem smislu, smo dolžni hvale. Tudi pri prihodnjih državno- in deželno-zborskih volitvah naj bi si kmetje dobro ogledali ljudi, predno jih volijo in potem bi ne kričali brezmiselno za vsakim „štreberjem“ in gostilniškim razgrajčem. Dobro bi bilo, ako bi kmetje vedeli, kdo je v zadnjem zasedanji državnega zbora v korist kmetijstvu kaj storil in kdo je glasoval samo za uravnavo plač, penzijonov in drugih izdatkov. Najmanj pa, kar zahtevamo, je, da vsak poslanec, ki stavi kako predlogo oziroma regulacije plač itd., takoj tudi pové, odkod vzeti večje izdatke; zdaj je namreč za te ljudi kaj lahko in udobno; da ostanejo na dobrem glasu pri stanovih o kojih vedo, da imajo velik vpliv na volitve, ni treba družega, nego ne dotikati se njihovih kurjih očes in zopetna izvolitev je gotova.“

Dotlej pismo prijatelja. Pristavljam le, da je naš zastop kmetijstva v državnem in deželnem zboru sicer izvrsten, da pa kmetijstvo le ne more na noge, temu vzrok so liberalni poslanci kmetijstva po drugih avstr. kronovinah, v naši ljubi kranjski deželi pa nas tišči za grlo zveza slovenskih liberalcev, po domače izdajalcev z nemškimi bogataši, ki odirajo še sedaj naše ljudstvo po graščinah, dasi v isti sapi kričijo, da nam klerikalizem nalaga tlako in desetino. Vprašam, kateri klerikalec plačuje svoje ljudi s 60 (reci

v sebi še več družih biserov, skritih biserov, ki se svetijo in lesketajo še veliko čistejše, veliko svetlejšje. In to so nekatere dušice, ki se ravnaajo po nauku na našega Izveličarja: „Le eno je potrebno“, katere so si po zgledu Marije „boljši del izvolile, kateri jim ne bo odvzet“. Nočem jih imenovati z imenom, saj je dovolj, da so njih imena zapisana v bukvah življenja. Tudi ne želijo hvale ne od mene, ne od cenjenih bralcev „Dol. Novic“. One bodo vsejedno prišle sleherni dan, ali vsaj večkrat v tednu pol ure daleč v farno cerkev k službi božji, one bodo vsejedno vsak teden z najsrčnejšim hrepenenjem pri obhajilni mizi se združile z nebeškim Ženinom in ž njim združene pozabile na ves svet. Pač srečne duše, ki iščejo svoje sreče, svojega veselja tam, kjer se res dobi, ki srkajo iz studenca, iz katerega teče res živa voda. To so biseri, ki se bliščijo toliko lepše, toliko krasnejše, kolikor bolj poredkoma se dobe na svetu. Res se nahajajo, hvala Bogu, tudi po družih vaseh naše fare dušice, ki s svojim čistim ali spokornim življenjem in gorečo molitvijo in pridnim obiskovanjem Najsvetejšega odvrtaajo od fare jezo božjo in rosijo nanj božjega blagoslova, a tudi v tem oziru poje pesem po vsej pravici.

„Najlepša med njimi je Ratenska vas“.

šestdesetimi) vinarji ob svojem na dan, kakor se to dela po Dolenjskem v liberalnih graščinah? Ratar.

Korist solnčnice.

Kakor ponižnost sploh, tako je tudi solnčna roža in njena korist mnogo premalo znana in cenjena, po znanem reku: „česar ne poznam, tega ne čislam“.

Najpreje bi moralo stati v obližji vsakega uljnaka nekaj ducatov solnčnic, ker le malo družega cvetja da čebelam tako pašo medu in voska, kakor ta. Kot piča za kokoši je seme solnčnice skoro neprekosljivo. Kokoši po njem zelo rade neso, pa tudi spitati se dače ž njim in celo perje postane po njem lepše, volnejše in svetleje. Olje, ki se da iztisniti iz semena solnčne rože da očiščeno izvrstno, okusno namizno olje, dobro olje za luč in se rabi posebno pri izdelavanji mila. Iztisnjeno zrnje daje pogače, ki kot krma za pitanje goveje živine še prekašajo lanene tropinaste pogače. Zelena listje solnčnice posušeno, zrezano na slamoreznici in pomešano z otrobi, je izvrstna piča za molzne krave. Čeprav pa je korist solnčnice tako velika, vendar je razun na Ruskem in Kitajskem le malokje pridelujejo v večji množini. Tam kjer se prideluje na celih njivah, so posamezne vrste druga od druge oddaljene po 80 cm in na vsakih 50 cm po dolžini se pomeče nekoliko zrnov ali posadi nekaj rastlinic. Rastline ne smejo stati pregosto, sicer ženo preveč na kvišku in nastavijo le malo razcvetja. Po letu ni družega opraviti, nego vrste okopati, pa stranski pognanjki naj se na rastlinah potrgajo, tako, da obdrži vsaka rastlina le tri do štiri semenske glave. —od.

Politični pregled.

Volitve za deželni zbor kranjski so končane. Katoliška narodna stranka je v kmečkih občinah pridobila 1 mandat, a tudi v mestnih občinah si je 19. septembra pridobila 1 mandat: v Idriji je namreč za poslanca izvoljen gosp. dekan Mihael Arko. Vsega vkup ima katoliška narodna stranka v deželnem zboru 16 glasov; narodno napredna ali liberalna stranka pa ima 1 mandat v kmečkih občinah in 7 v mestih, ter 2 mandata kupčijske in obrtnijske zbornice, torej 10 glasov. Nemški veleposestniki pa imajo v zbornici 10 glasov. Razvidno je torej, da je katoliška narodna stranka najmočnejša, a če ne bo vkljub temu mogla nič ali le malo opraviti, bo kriva le zveza liberalcev in Nemcev. Čudno se morebiti komu zdi, da se more Slovenec zvezati z Nemcem zoper Slovenca, a žal da je tako. Samo da gospodarijo, in druge